

ACORD
în domeniul securității sociale între Republica
Moldova și Regatul Spaniei

Madrid, 21 iulie 2022

COPIE CERTIFICATĂ
TEXT ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Republica Moldova și Regatul Spaniei, în continuare denumite **Pași Contractanți**,
hotărâți să coopereze în domeniul Securității Sociale;

Încălcându-și dorința de a stabili principiul egalității de tratament al cetățenilor ambelor state în
domeniul Securității Sociale;

Având în vedere importanța de a asigura lucrătorilor din ambele State care desfășoară sau au
desfășurat activitate profesională în celălalt stat o mai bună garantare a drepturilor lor;

Recoșându-și la tradiție de prietenie dintre cele două State;

Am convenit să stabilească:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

ACORD

ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII SOCIALE

ÎNȚRE

REPUBLICA MOLDOVA ȘI REGATUL SPANIEI

1. **Pași Contractanți** prezintă Acord, în termenii enumerați în continuare și
în conformitate cu:

2. **Pași Contractanți**

2.1. **Republica Moldova**: legislația și actele normative în vigoare în domeniul asigurărilor
sociale, precum și în Articolul 2 al prezentului Acord;

2.2. **Regatul Spaniei**: legislația și alte prevederi din domeniul Securității Sociale
precum și în Articolul 2 al prezentului Acord;

2.3. **Pași Contractanți**: ministerele competente în domeniile prevăzute la Articolul 2 sunt
denumite în continuare „**autorități competente**”;

2.4. **Republica Moldova**: Ministerul Muncii și Protecției Sociale;

2.5. **Regatul Spaniei**: Ministerul Incluziunii, Securității Sociale și Migrației;

2.6. **Republica Moldova**: instituția responsabilă, pentru fiecare caz în parte, de aplicarea
legislației prevăzute la Articolul 2 al prezentului Acord;

2.7. **Pași Contractanți**: de legătură: organismul responsabil de coordonarea și informarea între
autoritățile celor doi Pași Contractanți care intervin în aplicarea Acordului, precum și la
solicitarea autorităților interesate cu privire la drepturile și obligațiile ce derivă din acesta;

2.8. **Republica Moldova**: orice persoană care desfășoară sau a desfășurat o activitate ca angajat sau ca
autonom, independent și este sau a fost supusă legislației prevăzute la Articolul 2;

2.9. **Regatul Spaniei**: orice persoană care, în conformitate cu legislația unuia sau a ambelor Pași
Contractanți, beneficiază de o pensie;

Republica Moldova și Regatul Spaniei, în continuare denumite Părți Contractante,

Hotărâte să coopereze în domeniul Securității Sociale,

Încurajate de dorința de a stabili principiul egalității de tratament al cetățenilor ambelor state în domeniul Securității Sociale,

Având în vedere importanța de a asigura lucrătorilor din ambele State care desfășoară sau au desfășurat o activitate profesională în celălalt stat o mai bună garantare a drepturilor lor,

Recunoscând legăturile de prietenie dintre cele două State,

Au convenit următoarele:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Definiții

1. Pentru aplicarea prezentului Acord, expresiile și termenii enumerați în continuare au următoarea semnificație :

a) "Legislație":

- pentru Republica Moldova: legile și actele normative în vigoare în domeniul asigurărilor sociale de stat, prevăzute la Articolul 2 al prezentului Acord.

- pentru Spania: legile, reglementările și alte prevederi din domeniul Securității Sociale prevăzute la Articolul 2 al prezentului Acord.

b) "Autoritate Competentă": ministerele competente în domeniile prevăzute la Articolul 2 sunt următoarele:

- pentru Republica Moldova, Ministerul Muncii și Protecției Sociale;

- pentru Spania, Ministerul Incluziunii, Securității Sociale și Migrației;

c) "Instituția Competentă": instituția responsabilă, pentru fiecare caz în parte de aplicarea legislației prevăzute la Articolul 2 al prezentului Acord.

d) "Organismul de legătură": organismul responsabil de coordonarea și informarea între Instituțiile ambelor Părți Contractante care intervin în aplicarea Acordului, precum și la informarea persoanelor interesate cu privire la drepturile și obligațiile ce derivă din acesta.

e) "Lucrător": orice persoană care desfășoară sau a desfășurat o activitate ca angajat sau ca lucrător independent și este sau a fost supusă legislației prevăzute la Articolul 2.

f) "Pensionar": orice persoană care, în conformitate cu legislația uneia sau a ambelor Părți Contractante, beneficiază de o pensie.

g) "Membrii de familie și urmașii": persoanele recunoscute ca atare de legislația aplicabilă a fiecărei dintre Părțile Contractante.

h) "Perioada de asigurare": perioadele, așa cum sunt definite sau admise ca perioade de asigurare de legislația în temeiul căreia au fost realizate sau sunt considerate a fi fost realizate, precum și orice perioadă asimilată, în măsura în care este recunoscută de această legislație ca echivalentul unei perioade de asigurare.

i) "Prestație": toate prestațiile în bani stabilite de legislația prevăzută în Articolul 2 al prezentului Acord, precum și majorările în urma recalculărilor acestor prestații.

j) „Domiciliu”: locul de ședere obișnuit a persoanei.

2. Ceilalți termeni sau expresii utilizate în Acord au semnificația care le este atribuită de legislația aplicabilă.

Articolul 2

Domeniul material de aplicare

1. Prezentul Acord se va aplica:

A) În ceea ce privește Republica Moldova:

Legislației în domeniul asigurărilor sociale de stat, care reglementează:

- a) pensia pentru limită de vârstă;
- b) pensia de dizabilitate cauzată de o afecțiune generală;
- c) pensia de urmaș;
- d) pensia și indemnizația de dizabilitate cauzată de accidente de muncă sau boli profesionale.

B) În ceea ce privește Spania:

Legislația privind prestațiile contributive ale Sistemului de Securitate Socială spaniol, cu excepția regimurilor speciale ale funcționarilor publici, civili și militari, se referă la:

- a) Pensie;
- b) Incapacitatea permanentă și pensia de urmaș acordate pe caz de boală comună sau boală profesională.

2. Prezentul Acord se va aplica în egală măsură legislației care va completa sau modifica în viitor legislația menționată la alineatul 1 al prezentului Articol.

3. Acordul se va aplica și legislației care extinde regulile existente ale unei Părți Contractante pentru noi grupuri de persoane, cu condiția că Autoritatea Competentă a celeilalte Părți Contractante nu se va opune în termen de trei luni de la primirea notificării despre prevederile menționate.

4. Prezentul Acord se va aplica legislației care stabilește un nou regim special de securitate socială, dacă Părțile Contractante cad de acord asupra acestui aspect.

Articolul 3

Domeniul personal de aplicare

Prezentul Acord se va aplica lucrătorilor și pensionarilor care sunt sau au fost supuși legislației uneia sau a ambelor Părți Contractante, precum și urmașilor.

Articolul 4

Egalitatea de tratament

Persoanele specificate în Articolului 3 al prezentului Acord vor fi supuse și vor putea beneficia de drepturile prevăzute de legislația pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia, sub rezerva prevederilor specifice prevăzute în prezentul Acord.

Articolul 5

Totalizarea perioadelor de asigurare

1. Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează dobândirea, menținerea sau redobândirea dreptului la prestațiile prevăzute la articolul 2 al prezentului Acord de realizarea unor anumite perioade de asigurare, atunci Instituția Competentă va lua în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante, ca și cum aceste perioade ar fi fost realizate conform legislației primei Părți Contractante, cu condiția ca aceste perioade să nu se suprapună.
2. Dacă una din Părțile Contractante nu poate determina când aceste perioade de asigurare au fost realizate, atunci se va considera că aceste perioade de asigurare nu se suprapun cu perioadele de asigurare realizate în cealaltă Parte Contractantă.

Articolul 6

Suprimarea clauzelor de domiciliu

1. Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, prestațiile specificate la articolul 2 al prezentului Acord nu vor fi afectate de reducere, suspendare sau anulare pe motiv că beneficiarul domiciliază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante și i se vor achita pe teritoriul Părții Contractante de domiciliu.
2. Prestațiile acordate în baza prevederilor prezentului Acord beneficiarilor care domiciliază într-un stat terț vor fi plătite, în aceleași condiții și în aceeași măsură ca și propriilor săi cetățeni care au domiciliul în acest stat terț.
3. Pentru Spania, prevederile alineatului 1 al prezentului articol nu se vor aplica suplimentelor stabilite pentru pensiile mai mici decât pensia minimă.

TITLUL II

DISPOZIȚII PRIVIND LEGISLAȚIA APLICABILĂ

Articolul 7

Regula generală

Lucrătorii cărora li se aplică prezentul Acord, vor fi supuși exclusiv legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia exercită o activitate de muncă, fără a aduce vreo atingere prevederilor articolului 8 al prezentului Acord.

Articolul 8

Reguli speciale și excepții

1. Cu referire la prevederile articolului 7 al prezentului Acord, se stabilesc următoarele reguli speciale și excepții:

a) Lucrătorul care desfășoară o activitate remunerată pe teritoriul uneia din Părțile Contractante într-o întreprindere al cărei sediu se află pe teritoriul acestei Părți Contractante și care este detașat de această întreprindere pe teritoriul celeilalte Părți Contractante pentru a activa temporar, va fi supus în continuare în totalitate legislației primei Părți Contractante, cu condiția ca durata previzibilă a activității pentru care a fost detașat să nu depășească cinci ani și să nu fi fost detașat pentru a înlocui un alt lucrător a cărei perioadă de detașare se încheie.

b) Dacă, datorită unor circumstanțe imprevizibile, durata activității prevăzute la litera a) al prezentului articol va depăși durata de cinci ani, atunci lucrătorul va continua să fie supus legislației primei Părți Contractante pentru o nouă perioadă, care nu va depăși doi ani, în condițiile avizului favorabil al Autorității sau Instituției Competente ale celeilalte Părți Contractante.

c) Lucrătorul independent care își desfășoară în mod obișnuit activitatea pe teritoriul unei Părți Contractante unde este asigurat și desfășoară o activitate de aceeași natură pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, va continua să fie supus totalmente legislației primei Părți Contractante, cu condiția că durata previzibilă a activității de muncă să nu depășească cinci ani.

d) Dacă, datorită unor circumstanțe neprevăzute, durata activității prevăzute la litera c) al prezentului articol va depăși durata de cinci ani, atunci lucrătorul independent va continua să fie supus legislației primei Părți Contractante pentru o nouă perioadă, care nu va depăși doi ani, în condițiile avizului favorabil al Autorității sau Instituției Competente ale celeilalte Părți Contractante.

Articolul 9

Echipajul navelor și aeronavelor

1. Personalul itinerant al întreprinderilor de transport aerian care își desfășoară activitatea pe teritoriul ambelor Părți Contractante va fi supus legislației Părții Contractante pe teritoriul căreia își are sediul întreprinderea.

2. Lucrătorul salariat care își desfășoară activitatea la bordul unei nave va fi supus legislației Părții Contractante sub al cărui pavilion se află nava.

Cu toate acestea, în cazul în care lucrătorul va fi remunerat pentru această activitate de către o întreprindere sau o persoană care își are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, acesta va fi supus legislației acestei Părți Contractante, dacă are domiciliul pe teritoriul acesteia. Întreprinderea sau persoana care achită remunerarea va fi considerată angajator în ceea ce privește aplicarea acestei legislații.

3. Lucrătorii cu domiciliul pe teritoriul unei Părți Contractante care prestează servicii la o întreprindere de pescuit mixtă, înregistrată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante și pe o navă care se află sub pavilionul acestei Părți Contractante, se consideră lucrători ai întreprinderii mixte a țării în care își au domiciliu, acești lucrători vor fi supuși legislației primei Părți Contractante, iar întreprinderea respectivă va trebui să-și asume obligațiile de angajator.

4. Lucrătorii angajați pentru activități de încărcare, descărcare, reparația navelor și servicii de pază în port vor fi supuși legislației Părții Contractante pe al cărui teritoriu se află portul.

CAPITOLUL I

Articolul 10

Personalul Misiunilor Diplomatice, Oficiilor Consulare și alți funcționari publici

1. Personalul misiunilor diplomatice și ale oficiilor consulare și personalul angajat de aceștia vor fi supuși prevederilor Convenției de la Viena cu privire la Relațiile Diplomatice semnată la 18 aprilie 1961 și ale Convenției de la Viena cu privire la Relațiile Consulare semnată la 24 aprilie 1963, fără ca aceasta să afecteze următoarele dispoziții.

2. Personalul administrativ și tehnic și personalul de serviciu al Misiunilor Diplomatice și Oficiilor Consulare ale fiecărei Părți Contractante, precum și angajații personali ai membrilor acestora pot să opteze pentru aplicarea legislației oricărei dintre Părțile Contractante, cu condiția să fie cetățeni ai statului acreditant sau să fi fost supuși legislației acestuia.

3. Personalul angajat de Administrația Publică a fiecărei Părți Contractante, care nu este Misiune Diplomatică sau Oficiu Consular, pentru a presta servicii pe teritoriul celeilalte Părți Contractante va putea opta pentru aplicarea legislației oricărei dintre Părțile Contractante, cu condiția ca aceștia să fie cetățeni ai Statului acreditant sau supuși legislației acestui stat.

4. Opțiunea la care se referă alineatele 2 și 3 se va exercita în primele trei luni de la data intrării în vigoare a prezentului Acord sau, după caz, în următoarele trei luni de la data începerii activității pe teritoriul statului acreditat.

5. Funcționarii publici ai unei Părți Contractante care sunt detașați pe teritoriul celeilalte Părți Contractante vor fi supuși legislației Părții Contractante căreia aparține administrația de care depind.

6. Persoanele detașate de una dintre Părțile Contractante în misiune de cooperare pe teritoriul celeilalte Părți Contractate vor fi supuse legislației privind securitatea socială a Părții Contractante care îi detașează, cu excepția cazului în care acordurile de cooperare prevăd altceva.

Articolul 11

Alte derogări

Autoritățile competente ale ambelor Părți Contractante sau instituțiile competente vor putea, de comun acord, în interesul anumitor persoane sau categorii de persoane, să stabilească alte excepții sau să modifice prevederile articolelor 8, 9 și 10 ale prezentului Acord.

TITLUL III

DISPOZIȚII PRIVIND PRESTAȚIILE DE DIZABILITATE, PENTRU LIMITĂ DE VÂRSTĂ ȘI DE URMAȘI

CAPITOLUL I

Dispoziții comune

Articolul 12

Determinarea dreptului și calcularea prestațiilor

Lucrătorul care a fost supus succesiv sau alternativ legislației uneia sau celeilalte Părți Contractante va avea dreptul la prestațiile prevăzute în acest Capitol, în următoarele condiții:

1. Instituția Competentă a fiecărei Părți Contractante va determina dreptul și va calcula prestația, luând în considerare doar perioadele de asigurare realizate în această Parte Contractantă.
2. De asemenea, Instituția Competentă a fiecărei Părți Contractante va determina drepturile la prestații conform prevederilor articolului 5 și în cazul articolului 14 al prezentului Acord, iar în caz că are dreptul la prestație, quantumul acesteia se va calcula în funcție de următoarele reguli:
 - a) Se va determina quantumul prestației la care persoana interesată ar avea dreptul ca și cum toate perioadele de asigurare totalizate ar fi fost realizate în baza propriei legislații (pensie teoretică).
 - b) Quantumul prestației va fi stabilit prin aplicarea la pensia teoretică a aceleiași proporții existente între perioada de asigurare realizată în conformitate cu legislația Părții Contractante căreia îi aparține Instituția competentă care calculează pensia și totalitatea perioadelor de asigurare realizate în ambele Părți Contractante (pensie *prorrata temporis*).
 - c) Dacă legislația uneia dintre Părțile Contractante prevede o durată determinată a perioadelor de asigurare pentru recunoașterea unei pensii complete, Instituția Competentă a acestei Părți Contractante va lua în considerare pentru calcularea pensiei doar perioadele de asigurare realizate în cealaltă Parte Contractantă care sunt necesare pentru acordarea acestei pensii complete. Prevederile anterioare nu se aplică prestațiilor a căror quantum nu depinde de perioadele de asigurare.
3. Determinând drepturile la prestație și quantumul acesteia în conformitate cu alineatele (1) și (2) de mai sus, Instituția Competentă a fiecărei Părți Contractante va recunoaște și va acorda

persoanei interesate prestația cea mai favorabilă, indiferent de decizia adoptată de către Instituția Competentă a celeilalte Părți Contractante.

Articolul 13

Perioade de asigurare mai mici de un an

1. Fără a lua în considerare prevederile alineatului 2 al articolului 12, atunci când durata totală a perioadelor de asigurare realizate în conformitate cu legislația unei Părți Contractante este mai mică de un an și, în conformitate cu legislația acestei Părți Contractante, nu se dobândește dreptul la pensie, Instituția Competentă a acestei Părți Contractante nu va acorda nici o pensie pentru perioada menționată.

Perioadele menționate vor fi luate în considerare, dacă va fi necesar, de către Instituția Competentă a celeilalte Părți Contractante pentru recunoașterea dreptului și determinarea cuantumului pensiei în conformitate cu propria sa legislație, dar această Parte nu va aplica cele stabilite la litera b) din alineatul 2 al articolului 12 al prezentului Acord.

2. Fără a lua în considerare prevederile alineatului 1 al prezentului articol, perioadele mai mici de un an recunoscute în conformitate cu legislația ambelor Părți Contractante vor putea fi totalizate de către acea Parte Contractantă în care persoana interesată întrunește condițiile pentru a avea dreptul la pensie. Dacă are dreptul la pensie în ambele Părți Contractante, acesta va fi recunoscut doar de către Partea Contractantă în care lucrătorul a plătit ultimele contribuții. În aceste cazuri, prevederile literei b) alineatul 2 al articolului 12 al prezentului Acord nu vor fi aplicate pentru calcularea pensiei.

Articolul 14

Condiții specifice pentru recunoașterea dreptului la prestații

1. Dacă legislația unei Părți Contractante reglementează acordarea prestațiilor reglementate în acest capitol cu condiția ca lucrătorul să fi fost supus legislației sale în momentul producerii evenimentului care determină acordarea prestației, atunci această condiție se va considera îndeplinită dacă în momentul respectiv lucrătorul era asigurat în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante sau, în lipsa acesteia, dacă primește o prestație de la această Parte Contractantă în baza perioadelor proprii de asigurare.

Pentru acordarea pensiilor de urmaș, dacă este necesar, se va ține cont, dacă persoana decedată a fost asigurată sau a fost pensionar, în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante.

2. Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează dreptul la pensie de realizarea unor perioade de asigurare într-o perioadă determinată de timp, imediat anterioară producerii evenimentului care determină prestația, această condiție se va considera îndeplinită dacă aceste perioade au fost realizate în perioada imediat anterioară recunoașterii prestației în cealaltă Parte Contractantă.

3. Pensionarilor care desfășoară o activitate de muncă li se aplică clauzele privind reducerea, suspendarea sau sistarea prestațiilor prevăzute de legislația uneia din Părțile Contractante chiar dacă își desfășoară această activitate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

Articolul 15

Calcularea perioadelor de asigurare în regimuri speciale sau în anumite profesii

Dacă legislația unei Părți Contractante condiționează dreptul la prestații sau acordarea anumitor înlesniri de realizarea perioadelor de asigurare într-o profesie supusă unui regim special sau într-o profesie sau loc de muncă determinat, perioadele realizate în conformitate cu legislația celeilalte Părți Contractante se vor lua în considerare la acordarea acestor prestații sau înlesniri numai dacă acestea au fost realizate în cadrul unui regim de aceeași natură, sau în lipsa acestuia, în aceeași profesie sau, după caz, într-un loc de muncă similar.

Dacă, luând în considerare perioadele realizate astfel, persoana interesată nu îndeplinește condițiile necesare pentru a beneficia de o prestație acordată într-un regim special, aceste perioade pentru acordarea prestațiilor vor fi luate în considerare pentru acordarea prestațiilor în regimul general sau într-un alt regim special în care acelei persoane i s-ar putea acorda acest drept.

Articolul 16

Determinarea gradului de dizabilitate și capacității de muncă

1. Pentru determinarea gradului de dizabilitate și reducerii capacității de muncă în vederea acordării prestațiilor de dizabilitate corespunzătoare, Instituția Competentă a fiecărei Părți Contractante va efectua evaluarea sa în conformitate cu legislația pe care o aplică.

2. În sensul prevederilor alineatului 1 al prezentului articol, Instituțiile Competente ale fiecărei Părți Contractante vor lua în considerare rapoartele medicale emise de către Instituțiile Competente ale celeilalte Părți Contractante. Cu toate acestea, fiecare Instituție Competentă va putea supune asiguratul unei noi examinări medicale, pe cheltuiala proprie.

CAPITOLUL II

Aplicarea legislației spaniole

Articolul 17

Baza de calcul a prestațiilor

1. Pentru a stabili baza de calcul a prestațiilor, Instituția Competentă va lua în considerare doar perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislația proprie.

2. La determinarea bazei de calcul a pensiilor la aplicarea prevederilor alineatului 2 al articolului 12 al prezentului Acord se vor aplica următoarele reguli:

- a) Calculul pensiei teoretice spaniole se va efectua în baza stagiului de cotizare real al asiguratului din Spania, pe durata anilor imediat anteriori plății ultimei cotizații la Securitatea Socială spaniolă.
- b) Cuantumul pensiei va crește în funcție de măririle și reevaluările, calculate pentru fiecare an posterior pentru pensiile de același tip.

CAPITOLUL III

Aplicarea legislației din Republica Moldova

Articolul 18

Calcularea prestațiilor

1. Dacă prestațiile acordate în conformitate cu legislația Republicii Moldova sunt calculate în baza veniturilor sau contribuțiilor plătite conform legislației sale, Instituția Competentă va lua în considerare veniturile și contribuțiile plătite exclusiv conform legislației pe care o aplică.
2. Perioadele de asigurare realizate până la 31 decembrie 1991 pe teritoriul fostei Republici Sovietice Socialiste Moldovenești sunt considerate ca perioade de asigurare realizate în Republica Moldova.
3. Referitor la Republica Moldova nu se consideră perioade de asigurare perioadele care au fost realizate în afara teritoriului fostei Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.
4. Recunoașterea unei pensii conform legislației spaniole nu împiedică recunoașterea unei pensii de urmaș conform legislației moldovenești.

TITLUL IV

DISPOZIȚII PRIVIND PRESTAȚIILE ÎN CAZUL ACCIDENTELOR DE MUNCĂ ȘI BOLILOR PROFESIONALE

Articolul 19

Articolul 19

Determinarea dreptului la prestații

Dreptul la prestații ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale se vor determina conform legislației Părții Contractante căreia este supus lucrătorul în momentul producerii accidentului sau contractării bolii.

Articolul 20

Evaluarea consecințelor cauzate de accidente de muncă sau boli profesionale anterioare

Pentru a evalua reducerea capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, se va ține cont de consecințele unor accidente de muncă sau boli profesionale anterioare de care ar putea suferi lucrătorul, chiar dacă acestea s-au produs în timp ce era supus legislației celeilalte Părți Contractante.

Articolul 21

Agravarea consecințelor cauzate de un accident de muncă

Dacă lucrătorul, victima unui accident de muncă, suferă o agravare a consecințelor ca urmare a accidentului fiind supus legislației celeilalte Părți Contractante, prestațiile la care ar putea fi îndreptățit pentru această agravare vor fi în responsabilitatea Instituției Competente a Părții Contractante în care lucrătorul a fost asigurat la momentul producerii accidentului de muncă.

Articolul 22

Prestații pentru boală profesională cauzată de expunerea la același risc în ambele Părți Contractante

1. Prestațiile pentru boala profesională sunt reglementate în conformitate cu legislația Părții Contractante care i-a fost aplicabilă lucrătorului în perioada în care a exercitat activitatea susceptibilă de a cauza boală profesională, chiar dacă aceasta i-a fost diagnosticată pentru prima dată când lucrătorul era supus legislației celeilalte Părți Contractante.
2. Dacă lucrătorul a desfășurat activitatea menționată succesiv sau alternativ, fiind supus pe rând legislației uneia sau celeilalte Părți Contractante, drepturile sale sunt stabilite în conformitate cu legislația Părții Contractante căreia este sau a fost supus când și-a realizat activitatea ultima dată. Dacă nu obține dreptul la prestație de la această Parte Contractantă, se aplică prevederile legislației celeilalte Părți Contractante.

Articolul 23

Agravarea bolii profesionale

1. În cazul în care o boală profesională a cauzat acordarea prestațiilor de către una dintre Părțile Contractante, aceasta va fi responsabilă pentru orice agravare a bolii, care poate avea loc chiar dacă lucrătorul este supus legislației celeilalte Părți Contractante, cu condiția ca acesta să nu fi desfășurat o activitate cu același risc fiind supus legislației ultimei Părți Contractante.
2. Dacă, după stabilirea pensiei de dezabilitate cauzată de o boală profesională de către Instituția unei Părți Contractante, persoana interesată exercită o activitate de muncă susceptibilă de a-i agrava boala profesională de care suferă, fiind supusă legislației celeilalte Părți Contractante, Instituția Competentă a primei Părți Contractante va continua să achite pensia pe

care o avea stabilită fără a ține cont de agravare și în conformitate cu prevederile legislației sale. Instituția Competentă a celei de-a doua Părți Contractante legislației căreia a fost supusă persoana interesată în timp ce s-a produs agravarea, îi va acorda o prestație a cărei quantum va fi egal cu diferența dintre quantumul prestației la care are dreptul partea interesată după agravare și quantumul prestației la care ar fi avut dreptul în acea Parte Contractantă, înainte de agravare.

TITLUL V

DISPOZIȚII DIVERSE, TRANZITORII ȘI FINALE

CAPITOLUL I

Dispoziții diverse

Articolul 24

Actualizarea sau indexarea prestațiilor

1. Prestațiile acordate prin aplicarea prezentului Acord se vor actualiza sau indexa cu periodicitate și în quantumul prevăzut de legislația fiecărei Părți Contractante.
2. În cazul prestațiilor al căror quantum a fost determinat prin aplicarea principiului „*prorrata temporis*”, prevăzut în alineatul 2 al articolului 12 al prezentului Acord, suma indexării se va determina prin aplicarea aceleiași reguli de proporționalitate care a fost aplicată la stabilirea quantumului prestației.

Articolul 25

Prezentarea documentelor

1. Cererile, declarațiile, contestațiile și alte documente care, pentru aplicarea legislației unei Părți Contractante, trebuie depuse într-un termen determinat la Instituțiile Competente ale acestei Părți Contractante, se vor considera ca fiind depuse în același termen la Instituțiile Competente ale celeilalte Părți Contractante.
2. Orice cerere pentru o prestație depusă conform legislației unei Părți Contractante va fi considerată ca o cerere pentru prestația corespunzătoare conform legislației celeilalte Părți Contractante, dacă persoana interesată declară în mod expres sau rezultă din documentele depuse că a desfășurat o activitate de muncă sau că a fost asigurată pe teritoriul acestei Părți Contractante.
3. Dacă în considerare cele prevăzute anterior, în cazul pensiei pentru limită de vârstă, nu se va considera că cererea a fost depusă la Instituția Competentă a celeilalte Părți Contractante numai dacă persoana interesată menționează aceasta în mod expres.
4. Termenele pentru transmiterea documentelor menționate la alineatele 1 și 2 din prezentul articol vor fi stabilite în Aranjamentul Administrativ prevăzut la articolul 29 al prezentului Acord.

Articolul 26

Limba de comunicare

1. Autoritățile și Instituțiile Competente ale Părților Contractante vor putea comunica direct între ele de fiecare dată când este necesar, în scopul aplicării prezentului Acord. Comunicarea se va realiza în limbile română sau spaniolă.
2. La aplicarea prezentului Acord, Autoritățile și Instituțiile Competente ale unei Părți Contractante nu vor respinge nici o cerere sau document pe motiv că este întocmit în limba română sau spaniolă.

Articolul 27

Traducerea și legalizarea documentelor

Actele prezentate în scopurile prevăzute de prezentul Acord, nu necesită traducere oficială sau legalizarea lor de către misiunile diplomatice sau oficiile consulare dacă au fost transmise prin intermediul Instituției Competente sau Organismului de legătură.

Articolul 28

Modalitățile și garantarea plății prestațiilor

1. Prestațiile prevăzute de prezentul Acord vor fi plătite direct beneficiarului de către Instituția Competentă a fiecărei Părți Contractante.
2. În cazul în care beneficiarul domiciliază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, prestația va fi plătită în euro.
3. Dacă în una dintre Părțile Contractante se adoptă norme care restricționează transferul în valută, ambele Părți Contractante vor întreprinde imediat măsurile necesare pentru garantarea realizării drepturilor acordate conform dispozițiilor prezentului Acord.

Articolul 29

Atribuțiile și obligațiile Autorităților Competente

1. Autoritățile Competente ale ambelor Părți Contractante vor stabili Aranjamentul Administrativ necesar pentru aplicarea prezentului Acord.
2. Autoritățile Competente ale ambelor Părți Contractante trebuie:
 - a) să desemneze respectivele Organisme de legătură;
 - b) să comunice măsurile interne adoptate în vederea aplicării prezentului Acord;

c) să notifice toate actele legislative și reglementările care modifică dispozițiile prevăzute la articolul 2 al prezentului Acord;

d) să ofere cea mai amplă colaborare tehnică și administrativă pentru aplicarea prezentului Acord;

e) să interpreteze de comun acord prevederile Acordului, care pot crea neclarități pentru Instituțiile lor Competente.

3. O comisie mixtă prezidată de Autoritățile Competente ale ambelor Părți Contractante se va putea întruni la solicitarea oricăreia dintre ele, în scopul examinării și soluționării problemelor care pot apărea la aplicarea și interpretarea prezentului Acord și a Aranjamentului Administrativ.

Articolul 30

Colaborarea administrativă între Instituțiile Competente

1. În scopul aplicării prezentului Acord, Instituțiile Competente ale Părților Contractante își vor împărtăși bunele practici și își vor acorda cea mai amplă colaborare tehnică și administrativă în conformitate cu legislațiile lor.

2. Instituția Competentă a fiecărei Părți Contractante va transmite, atunci când va fi necesar și la solicitarea Instituției Competente a celeilalte Părți Contractante, informații privind actualizarea cuantumurilor pensiilor pe care le plătesc beneficiarilor.

3. Instituțiile Competente ale ambelor Părți Contractante vor putea să-și solicite reciproc, în orice moment, examinările medicale, verificări ale situației de fapt și acte din care pot rezulta dobândirea, modificarea, suspendarea, anularea, încetarea sau menținerea dreptului la prestațiile recunoscute de acestea.

Cheltuielile care se efectuează în acest scop vor fi rambursate, fără întârziere, de către Instituția Competentă care a solicitat examinarea sau verificarea, la recepționarea documentelor care justifică cheltuielile menționate.

Articolul 31

Protecția datelor cu caracter personal

1. Transmiterea datelor cu caracter personal care, în conformitate cu prezentul Acord, trebuie făcută între Autoritățile Competente, Organismele de legătură sau Instituțiile Competente, cu respectarea următoarelor reguli:

a) Datele transmise vor fi utilizate în mod unic și exclusiv în scopul aplicării prezentului Acord și al Aranjamentului său Administrativ, și trebuie să fie corecte, exacte, actualizate și limitate la cele esențiale pentru scopul pentru care sunt transmise.

b) Termenul de păstrare a datelor cu caracter personal de către Autoritatea Competentă, Organismul de legătură sau Instituția Competentă care recepționează va fi ajustat la timpul necesar pentru scopului care a justificat transmiterea acestora.

c) Persoana interesată trebuie să fie informată despre transmiterea datelor sale către cealaltă Parte Contractantă, precum și scopul și temeiul legal al utilizării datelor sale și își poate exercita, în orice moment, drepturile sale de clarificare sau rectificare a datelor incomplete sau inexacte, sau suprimarea celor prelucrate ilegal.

d) Organismul care recepționează trebuie să ia măsurile necesare pentru a păstra datele cu caracter personal de care dispune în mod exact, complet și actualizat.

e) Informația se consideră confidențială, iar datele trebuie protejate în mod eficient împotriva accesului, modificării, divulgării neautorizate sau ilegale a acestora. Datele transmise nu vor fi, în nici un caz, divulgate, difuzate sau comunicate nici unei alte entități sau autorități publice.

f) Prelucrarea datelor cu caracter personal va fi supusă obligației de confidențialitate și / sau secretului profesional.

2. Autoritățile Competente și Organismele de legătură ale ambelor Părți Contractante se informează reciproc cu privire la modificările legislației sale naționale privind protecția datelor cu caracter personal care afectează aplicarea prezentului Acord.

CAPITOLUL II

Dispoziții tranzitorii

Articolul 32

Calcularea perioadelor anterioare intrării în vigoare a Acordului

Perioadele de asigurare realizate conform legislației fiecărei Părți Contractante, înainte de data intrării în vigoare a prezentului Acord, vor fi luate în considerare pentru determinarea dreptului și cuantumului prestațiilor stabilite în baza acestui Acord.

Articolul 33

Evenimente produse anterior intrării în vigoare a Acordului

1. Aplicarea prezentului Acord va acorda dreptul la prestații pentru evenimente apărute anterior datei intrării sale în vigoare. Totuși, plățile pentru acestea nu vor fi efectuate, în niciun caz, pentru perioadele anterioare intrării în vigoare a prezentului Acord.

2. Pensile care au fost achitate de una sau ambele Părți Contractante sau drepturile la prestațiile care au fost refuzate anterior intrării în vigoare a prezentului Acord vor putea fi revizuite în baza acestuia și conform procedurii legale stabilite de fiecare Parte Contractantă, la cererea persoanelor interesate. Dreptul va fi acordat din data depunerii cererii cu excepția cazului prevederilor mai favorabile prevăzute de legislația acelei Părți Contractante.

3. Revizuirea prevăzută la alineatul 2 al prezentului articol nu se va efectua când aceeași situație a cauzat achitarea unei indemnizații sau plăți unice.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Articolul 34

Durata Acordului

1. Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă nedeterminată și poate fi denunțat total sau parțial de oricare dintre Părțile Contractante printr-o notificare adresată celeilalte Părți Contractante prin canale diplomatice. În acest caz, prezentul Acord își va înceta valabilitatea după șase luni de la data recepționării respectivei notificări.
2. În cazul denunțării, dispozițiile prezentului Acord vor continua să fie aplicabile drepturilor dobândite în temeiul acestuia. De asemenea, Părțile Contractante vor lua măsurile care să garanteze drepturile în curs de dobândire, obținute în baza perioadelor de asigurare realizate anterior datei încetării valabilității prezentului Acord.

Articolul 35

Modificarea Acordului

În prezentul Acord pot fi introduse modificări, la înțelegerea reciprocă a Părților Contractante, perfectate prin intermediul Protocolului separat sau acordului de revizuire, conținutul căruia va constitui parte integrantă a prezentului Acord și va intra în vigoare conform prevederilor articolului 36 al prezentului Acord.

Articolul 36

Intrarea în vigoare

1. Prezentul Acord intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni care urmează lunii în care instrumentele de ratificare au fost schimbate de ambele Părți Contractante pe cale diplomatică.
2. Aplicarea prezentului Acord se va iniția de la data intrării în vigoare a Aranjamentului Administrativ.

Drept confirmare, reprezentanții împuterniciți ale ambelor Părți Contractante semnează prezentul Acord.

Întocmit la Madrid, la 21 iulie 2022 în două exemplare, în limbile română și spaniolă, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Republica Moldova

Pentru Regatul Spaniei